

Samoupravljanje se pričinja že v hiši

Politične sile v krajevnih skupnostih so se organizirale v frontni princip delovanja, s čimer so dosegle in zagotovile koordinacijo in sodelovanje ter enotnost pri izvajanju skupnih akcij. Frontni princip delovanja družbenopolitičnih organizacij se je v krajevnih skupnostih že uveljavil.

Nov princip delovanja pa ni zajel samo družbenopolitičnih organizacij, temveč tudi področje delovanja krajevne samouprave. Z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti na področjih družbenih dejavnosti in na področjih gospodarstva posebnega družbenega pomena se je razširila delegatska baza v krajevni skupnosti; z uveljavitvijo zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lasti ter z zakonom o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, pa so se povečale samoupravne pravice in pristojnosti delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, istočasno pa je zakon o družbenem planiranju postavil krajevne skupnosti pred odgovorne naloge. Vse to pa je zahtevalo ustrezne oblike samoupravnega organiziranja v krajevnih skupnostih, kjer bi delovni ljudje in občani najbolj

neposredno uveljavljali svoje samoupravne pravice in pristojnosti.

Hišni sveti — najširše organizirane oblike krajevne samouprave

Z zakonom o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lasti so bili dani pogoji za organiziranje hišnih svetov. Krajevne skupnosti so takoj pristopile k organiziranju hišnih svetov v stanovanjskih hišah v družbeni lasti, pri čemer pa niso zasledovale le gospodarjenje in upravljanje s stanovanjskim fondom, temveč tudi njihovo politično delovanje. Ob podpori družbenopolitičnih organizacij dobivajo hišni sveti vlogo osnovne samoupravne celice v krajevni samoupravi, s tem pa je tudi dana najširša možnost soodločanja občanov in delovnih ljudi pri sprejemanju odločitev, pomembnih za

delo in življenje krajanov. Zbori stanovalcev v hišah in v krajevnih skupnosti so baza, kjer se oblikujejo stališča in predlogi za delo delegatov, ki zastopajo interese krajanov v skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti. Po drugi strani pa so hišni sveti organizatorji razprav na zborih stanovalcev o problematiki v krajevni skupnosti, s tem pa je podana najširša možnost vplivanja krajanov na izvajanje politike v krajevni skupnosti. Oblikovana stališča so tudi podlaga za delo delegatov splošne delegacije in delegacije za samoupravne interese skupnosti. Prav tako pa tudi tak pristop omogoča pridobivanje realnih predlogov za sestavo programov razvoja krajevnih skupnosti.

Pomembno vlogo imajo hišni sveti tudi pri organiziranju hišne civilne zaščite in družbene samozaščite. Naravne katastrofe in druge nevarnosti nareku-

jejo, da se morajo delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih organizirati tako, da v danem primeru storijo svojo humanost in državljansko dolžnost. Organizacija in vzgoja enote hišne civilne zaščite sta pomembna faktorja pri delu hišnih svetov, da uveljavijo tudi na tem področju delovanja svoje pristojnosti. Pri vzgoji mora vsekakor zasledovati smoter, da se pri občanih vzbudi čut dolžnosti, da se strokovno usposobijo za delo na področju civilne zaščite. Seveda mora biti to delo usklajeno s programom štaba za civilno zaščito pri krajevni skupnosti. Prav tako pomembna pa je vloga hišnih svetov pri organiziranju in razvijanju družbene samozaščite v stanovanjskih hišah, zlasti pa je pri tem pomemben dvig varnostne kultu-

re. Varovanje življenja in premoženja delovnih ljudi in občanov je pomembna naloga, ki jo prevzemajo hišni sveti, s tem pa tudi ustvarjajo pogoje za nemoteno življenje in delo občanov.

Jasno je, da je delo hišnih svetov kot osnovnih samoupravnih celic krajevne samouprave v razvojni fazi, vendar pa je njihovo samoupravno delovanje jasno začrtano, s tem pa jim je dana politična odgovornost kot nosilec družbenopolitičnega življenja v hišnih skupnostih. Neposredno uveljavljanje samoupravnih pravic in dolžnosti je narekovalo takšno usmeritev dela hišnih svetov, kar potrjuje dejstvo, da postajajo hišni sveti temeljne celice krajevne samouprave.

France Tomše

Osnovna naloga družbe

Skrb za otroke vseh starosti in vseh slojev, skrb za njihov telesni razvoj, to je osnovna naloga socialistične družbe. In to je bila tudi osnovna misel, ki se je vlekla skozi vse dni seminarja.

Vzdušje med delegati je bilo od prvega do zadnjega dne delovno. Tudi urnik predavanj in diskusij je bil zelo obsežen. Delegati so bili, zavoljo uspešnejšega in bolj načrtnega dela, razdeljeni v skupine. Novo skupino, na letošnjem seminarju prvič formirano, so predstavljali delegati, ki so obravnavali problematiko Društev prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti. In prav ta skupina je v svoji živahni diskusiji ugotovila, da je položaj društev v okviru krajevnih skupnosti več ali manj soroden oziroma izenačen.

Društva prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti predstavljajo tisto frontno silo, ki spremlja otrokovo rast od njegovega najnežnejšega detinstva do njegovega najtežjega obdobja, ko stopi v puberteto.

Društva se po svojih močeh prizadevajo, da bi si utrla pot vsepovsod, kjer je življenje, kjer so ljudje, kjer živijo in se razvijajo otroci, ki bodo nekoč oblikovalci našega bodočega rodu.

Društva prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti skušajo prodreti v vse kotičke družbenega življenja, pri čemer se povezujejo z društvi, ki že delajo z mladino. Svoje delo še posebej koordinirajo z vrstci in s šolskimi ustanovami. Več ali manj uspešno iščejo možnosti za urejanje zelenic, otroških igrišč in družabnih koticov. Njihovi cilji so tudi v iskanju poti, ki bi vodile ne samo do krajevnih in drugih družbeno političnih delavcev, pač pa tudi do družine, do staršev otrok in do vseh, ki vzgajajo in skrbijo za naš mladi rod. Po svojih zmogljivostih organizirajo razna predavanja, občasne individualne pogovore ter skupinske posvetovalne večere o vzgoji in o zdravju otroka.

Vse to in še mnogo drugih, tu nenašteti nalog, ki obvezujejo društva prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti, dovolj zgovorno dokazuje, kako pomembna je ta družbeno politična dejavnost, ki bi morala imeti večjo podporo in večjo pomoč, ne samo od posameznikov, pač pa od vse družbe; kajti dosežanja praksa kaže, da društva prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti še nimajo tistega mesta, ki bi ga morala imeti. Še so več ali manj mačehovsko odrinjena, kot neka stranska, manj pomembna veja družbeno političnega življenja. To stanje se sicer počasi izboljšuje, vendar ne v folikli meri, kot bi bilo želeli.

V bodoče bo potrebno posvetiti več pozornosti tudi organizacijski obliki dela. Iskati bo treba možnosti, ki bodo to delo izboljšale. Predvsem bo treba odstraniti vse tiste šibke točke, ki še hromijo delo in uspeh društev. Med te šibke točke pa prav gotovo spada tudi neurejen in čestokrat povsem onemogočen finančni položaj društev, kar še posebej velja za manjše, manj razvite

krajevne skupnosti. Društva prijateljev mladine so še marsikje, kot je bilo ugotovljeno, odvisna od raznih stranskih faktorjev, ki občasno z več ali manj razumevanja spremljajo njihovo dejavnost ali pa to dejavnost enostavno obidejo, kar hromi uspeh društev, hkrati pa zmanjšuje aktivnost samih članov.

Za rešitev obstoječih problemov bo društvom prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti potrebno zagotoviti, poleg moralne podpore in pomoči, tudi redna finančna sredstva, vsaj minimalna, ki so potrebna za nemoteno delo in življenje društev.

Cilji društev prijateljev mladine so hkrati cilji vse naše družbe in v to dejavnost bo potrebno pritegniti tudi razne strokovnjake, ki bodo s svojim znanjem usmerjali delo aktivistov, ki čestokrat, kljub svojemu entuziazmu — ali zato ker so osamljeni, ker njihovo delo ni dovolj cenjeno ali zavoljo preobsežnosti samih delovnih obvez ali vseh drugih vzrokov, ki spremljajo njihovo delo, ne morejo doseči zelenih rezultatov pri realizaciji načrtovanega dela.

To je samo nekaj kratkih povzetkov iz obširne in zelo aktivne razprave delegatov, ki so pretresali probleme in dejansko stanje društev prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti.

Zveza prijateljev mladine Slovenije je storila velik korak, ko je omogočila posvet in razpravo, ko je pristopila k težnji, da s svojo pomočjo in s pomočjo občinskih zvez pripomore k oživitvi te tako pomembne dejavnosti, ki je najpomembnejša v samem jedru svojega dogajanja, v krajevni skupnosti.

Zveza prijateljev mladine Slovenije se je hkrati obvezala, da bo naloge in sklepe, ki so bili sprejeti na seminarju, prinesla v glasilo DPM in še v nekaterih listih s težnjo, da bi informirala široko javnost o pomenu in namenu društev prijateljev mladine v okviru krajevnih skupnosti. Hkrati bi opozorila na nalogo, ki obvezuje, ne samo društva prijateljev mladine pač pa vso družbo, da skrbi za otroke vseh starosti in vseh slojev, da se bodo ti umsko in telesno razvijali in se razvili v zdrav in krepak rod, ki bo v ponos in srečo nam vsem in našim potomcem. Marta Grom

Slikovite ljubljanske ulice

V akciji za samoprispevek II je kulturna komisija pri OK ZSMS Ljubljana Center organizirala množično slikanje po ljubljanskih ulicah v naši občini. Osrednje slikanje je bilo na Cankarjevi cesti in na Trgu revolucije. V tej akciji so sodelovali mladi iz osnovnih in srednjih šol, dijaških domov in tudi iz delovnih organizacij, ki so dali svoj prispevek k pozitivnemu izidu glasovanja na referendumu.

Foto in tekst: Darinka Legat

